

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 9P/97/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321203082
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2021:6321203082.1

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú E. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom ako stará matka, zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky A. B., nar. XX.XX.XXXX, U. XX, XXX XX B., v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa rodičov - otec: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, XXX XX B. a matka: F. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, XXX XX B., t.č. bytom A.. Z. XX/XX, XXX XX X., v konaní o návrhu starej matky A. B., nar. XX.XX.XXXX, na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaz styku matky s maloletou, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 24.11.2021 sa stará matka maloletej (ďalej len navrhovateľka) domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk matky s maloletým dieťaťom.

2.1 Stará matka maloletej návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Brezno sp.zn. 9P/42/2020 zo dňa 10.06.2021 boli maloletá spolu s jej bratom zverení do jej náhradnej osobnej starostlivosti. S bratom maloletej nie sú žiadne výchovné problémy, od istého času nechce chodiť za matkou.

2.2 Navrhovateľka uvádza, že má výchovné problémy s maloletou, ktorá si robí, čo chce, nikoho nerešpektuje. Preto žiada, aby súd neodkladným opatrením zakázal styk matky s maloletou, pretože matka má na ňu zlý vplyv, má pri nej úplnú slobodu. Maloletej toto vyhovuje, pretože u matky nemá stanovené žiadne pravidlá, nemusí nič robiť, ani pomáhať v domácnosti. Matka maloletú podporuje v sexuálnom živote, lebo jej umožňuje spávať s jej partnerom v jej dome, hoci má 15 rokov a mohlo by dôjsť k neželanému tehotenstvu. Matka si neuvedomuje, že maloletej svojím ľahostajným postojom škodí. Maloletá sa správa drzo a nevhodne, nerešpektuje navrhovateľku ani svojho otca, klame, nerešpektuje stanovené pravidlá. Keď jej nedovolí ísť k matke, nekomunikuje s ňou a nakoniec si aj tak spraví, čo chce a ide za matkou, pričom nikomu nedá vedieť, kde je, kedy sa vráti. Neuvedomuje si, že navrhovateľka za ňu zodpovedá, preto musí vedieť, kde sa nachádza, čo maloletá berie ako kontrolu z jej strany. Matka maloletej býva s partnerom, v ich domácnosti sa nič nezmenilo, jej spôsob života sa nezmenil, vyhovuje jej a považuje ho za správny. Takéto prostredie je nevhodné pre výchovu a starostlivosť o maloletú. Maloletá chodí k matke len preto, že tu má slobodu, matka sa o ňu nezaujíma, všetko jej dovolí a nekontroluje ju. Maloletá chodí na Pohorelú len za kamarátmi a za slobodou, nie za matkou. Správanie maloletej je nezvládnuteľné, bude to pretrvávať, kým sa bude stretávať s matkou. Tá svojím správaním ohrozuje zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin a mravný spôsob života maloletej.

3. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/42/2020 bolo zistené, že rozsudkom č.k. 9P/42/2020-80 zo dňa 10.06.2021, bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky A. B., nar.

XX.XX.XXXX (navrhovateľka), ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu, v akom by ju vykonávali rodičia; sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletej. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jej majetok má iba v bežných veciach a rodičom bola určená vyživovacia povinnosť.

4. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

12. Podľa § 330 ods. 1 a 3 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia prekážku rozhodnutej veci.

13. Podľa Základných zásad čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk

maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

15. Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

18. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiachnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

19.1 Na základe vykonaného dokazovania je súd toho názoru, že dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúcom v zákaze styku matky s maloletou nie sú dané.

Za daného stavu neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť riešenia vzťahov matky k maloletému dieťaťu v zmysle návrhu starej matky. Maloletá bola rozsudkom tunajšieho súdu zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Styk matky s maloletou doteraz nebol upravený rozsudkom súdu. Súd môže neodkladným opatrením dočasne upraviť pomery účastníkov, ak je osvedčené ohrozenie práva alebo právom chráneného záujmu účastníka a ak je jeho nariadenie potrebné, teda ak existuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

19.2 V danom prípade stará matka maloletej neosvedčila bezprostredné nebezpečenstvo hroziace dieťaťu, ktoré by odôvodňovalo navrhovanú dočasnú úpravu jeho pomerov, nakoľko z návrhu je zrejmé, že matka sa styku s maloletou absolútne žiadnym spôsobom nedožaduje a ani nemá záujem stretávať sa s maloletou (čo uvádzala samotná navrhovateľka).

Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine, navrhovateľka, ktorej bola maloletá zverená rozsudkom súdu do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Vzhľadom na skutočnosti uvádzané v návrhu, tieto poukazujú na nezvládanie starostlivosti o maloletú zo strany starej matky.

Opísané výchovné problémy s maloletou, samotný jej postoj, nezvládanie situácie zo strany starej matky, odôvodňujú intervenciu úradu práce sociálnych vecí a rodiny, oddelenia socialno-právnej ochrany detí

a sociálnej kurately vo forme sociálnej práce s maloletou, jej rodičmi alebo osobou, ktorá sa o maloletú osobne stará.

Skutočnosť, že osoba, ktorá má maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jeho výchovu nezvláda, neodôvodňuje zákaz styku tohto dieťaťa s rodičom, ktorý sa styku s dieťaťom nedomáha, nedovoľáva a ani o dieťa nemá záujem.

V neposlednom rade je potrebné prihliadnuť tiež na to, že zákaz styku matky s maloletým dieťaťom predstavuje veľký zásah do rodičovských práv matky a k obmedzeniu tohto práva môže dôjsť v zmysle § 25 ods. 3 zákona o rodine len ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, pričom aj podľa Dohovoru o právach dieťaťa podľa článku 9 bod 3 štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Zákaz styku matky s maloletým dieťaťom predstavuje špecifický druh obmedzenia rodičovských práv, ktoré je možné použiť len v tých najnevyhnutnejších prípadoch, keď si rodičia svoje rodičovské práva a povinnosti riadne neplnia. Za daného stavu vychádzajúc z návrhu nateraz neboli osvedčené žiadne takéto skutočnosti o ohrození zdravia a vývoja maloletého dieťaťa pre potrebu zakázať styk matky s maloletým dieťaťom neodkladným opatrením. Za daných okolností preto súd návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia nepovažoval za dôvodný, a preto tento návrh zamietol.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 357 písm. a/ a § 362 ods. 1, prvá veta CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).